

2025

(November)

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : MINPSC5

(Understanding Global Politics)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) কোনখন চুক্তিৰ জৰিয়তে আধুনিক সার্বভৌম ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থা
প্ৰতিষ্ঠা হয়?

Which treaty laid the foundation of the
modern sovereign State system?

(i) ভাৰ্চাই চুক্তি

Treaty of Versailles

- (ii) ব্ৰেইফেলিয়া চুক্তি
Treaty of Westphalia
- (iii) মেগনা কাৰ্টা
Magna Carta
- (iv) জেনেভা সন্মিলন
Geneva Convention

(b) আভ্যন্তৰীণ সাৰ্বভৌমত্বৰ অৰ্থ কি ?
What is the meaning of internal sovereignty?

(c) Bretton Woods সন্মিলনৰ ফলত প্ৰতিষ্ঠা হোৱা
সংগঠন দুটা হ'ল
The Bretton Woods Conference led to the formation of

- (i) WTO আৰু NATO
WTO and NATO
- (ii) IMF আৰু World Bank
IMF and World Bank
- (iii) WHO আৰু UN
WHO and UN
- (iv) ASEAN আৰু SAARC
ASEAN and SAARC

(d) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধিৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল
The main objective of IMF is

- (i) পৰিবেশ সুৰক্ষা
Environmental protection
- (ii) খাদ্য সুৰক্ষা
Food security

(iii) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰত তেলৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণ কৰা
To control oil price in international market

(iv) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাৰ্জি বৃদ্ধি কৰা আৰু বিত্তীয় স্থিৰতা
সুনিশ্চিত কৰা
To promote international trade and ensure financial stability

(e) গাঁঠনিগত হিংসাৰ অৰ্থ হ'ল
Structural violence refers to

- (i) শাৰীৰিক অত্যাচাৰ
Physical abuse
- (ii) বিধিগত অন্যায়
Legal injustice
- (iii) পদ্ধতিগত অসমতা আৰু হিংসা
Systemic inequality and violence
- (iv) গাৰ্হস্থ্য হিংসা
Domestic violence

- (f) বিশ্ব নাগৰিক সমাজে কাক সূচায় ?
Global civil society refers to
- (i) কেৱল ৰাষ্ট্ৰসমূহক
Only State actors
- (ii) সামৰিক মিত্ৰতাবোৰক
Military alliances
- (iii) বেচৰকাৰী সংগঠন, ৰক্ষী আৰু নাগৰিকৰ সংস্থাবোৰক
NGOs, activists and citizens' organizations
- (iv) ৰাজনৈতিক দলসমূহ
Political parties

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ
ভিতৰত) : 3×3=9

Write short notes on the following (within
150 words each) :

- (a) বহুজাতিক সংস্থাসমূহ
Multinational corporations
- (b) সাংস্কৃতিক আপেক্ষিকতাবাদ
Cultural relativism
- (c) বিশ্ব নাগৰিক সমাজত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বেচৰকাৰী
সংগঠনবোৰৰ ভূমিকা
Role of international non-governmental
organizations in global civil society

3. সাৰ্বভৌমত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশ্বায়নে সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি কেনেধৰণৰ
প্ৰত্যাহ্বান আনিছে? 9

Define sovereignty. How has globalization
challenged State sovereignty?

নাইবা / Or

আধুনিক সাৰ্বভৌম ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ ক্ৰমবিকাশ আলোচনা কৰা। 9

Trace the evolution of modern sovereign
State system.

4. উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ অৰ্থনৈতিক নীতি নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধি আৰু বিশ্ববנקৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 9

Discuss the role of IMF and World Bank in
shaping the economic policies of the
developing countries.

নাইবা / Or

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যকৰী আলোচনা
কৰা।

Discuss the composition, powers and
functions of the World Trade Organization.

(6)

5. সংস্কৃতি আৰু বিশ্ব বাজনীতিৰ সম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰা। 9

Explain the relationship between culture and world politics.

নাইবা / Or

সাংস্কৃতিক অৱক্ষয় বুলিলে কি বুজা? বিশ্বায়নৰ ফলত সাংস্কৃতিক অৱক্ষয় কিদৰে সংঘটিত হৈছে, আলোচনা কৰা।

What is cultural erosion? Discuss how globalization impacts cultural erosion.

6. আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শান্তি আৰু ন্যায় সুনিশ্চিত কৰাত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাগৰিক সমাজৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 9

Discuss the role of international civil society in ensuring international peace and justice.

অথবা / Or

বিশ্ব পৰিবেশীয় সহযোগিতাৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the significance of global environmental cooperation.

26P/176

(Continued)

(7)

7. বৈশ্বিক অসমতা বুলিলে কি বুজা? বৈশ্বিক অসমতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 9

What do you mean by global inequalities? Explain the causes of global inequalities.

অথবা / Or

সত্ৰাসবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। সত্ৰাসবাদৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Define terrorism. Discuss the causes of terrorism.

26P—10*/176

5 SEM FYUGP MINPSC5